

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

187 (8847) 1954 оной июнин 11, пятница Сан 20 мүнүн.

Үбнэ тэжээл бэлэдхэлгэ зэбсэг түгэсөөр угтах

Малажал эхэтэй манай республика хэерин сабшаланнаа хуряан абтадаг үбнэ тэжээл, мүн снос тон сэх удхашанартай байха снос. Саг соогоо хуряандаан, тини амаг бүхы шэмэ шүүнээ адалан абтанан үбнэн болбол малай тэжээлэй бэлэнсидэ сэхэн буури элэхэ байна.

Тинмэнэ парти ба правительство үбнэ ногоо ургуулгада, тэрэни саг соонь дүүрэнээр хуряан абалгада айхатар эхээр анхралаа хандуулна. КПСС-эй Центральна Комитедэй сентябрьска ба февральско-мартовска Пленумуудай, Бурят-Монголой XVIII областной партийна конференциин, КПСС-эй обкомой II пленумэй тогтоолууд дотор энэ асуудалда тон эг анхрал хандуулагдан байна.

Эсэтэ, илалтаг энэ асуудалда зориулжа, СССР-эй Министруудэй Совет ба КПСС-эй Центральна Комитет «1954 ондо колхозууд ба совхозуудта тэжээл бэлэдхэл үнэгэрхэ тухай», БМАССР-эй Министруудэй Совет ба КПСС-эй обком «1954 ондо республикн колхозуудта үбнэ тэжээл суглуулгада бэлэдхэл» ба тэрэниг үнэгэрхэ тухай» тусгаар тогтоолуудыг шуудангаар таргаан байха юм.

Мүнөө жэлдэ сибшалан найжаруулаха, уналха ба үтэгжүүлэх, мүн абшалангай газарыг үргэдхэх талаар республика доторнай бага бэрэ хүдэлмэри хэдгээ, энэнтэй эгэн хамта наа бороо хура ороо — энэ бүгдэд хадаа мүнөө жэл абшалан дээрэнэ үндэр ургаса хуража абаха ара боломжэ биир болгоно.

Мүнөө юун хэрэтэй болоод байдаг гэхэдэ, үбнэ хуряалгада түгээ бэлэдхэлтэйгээр орохоо бүтхэрхэ шухала болонхой. Эгээл энэнтэй парти ба правительство, республикн Министруудэй Советэй ба КПСС-эй обкомой тогтоолууд, худөө ажахын худэлмэрилгээдэй, партийна, советскэ ба худөө ажахын органуудай анхаралыг хандуулан байна. Гэхэтэй хамта, манай республикн олон аймгуудта (Сэлэнгын, Эдин, Хорин, Хэжэн, Кяхтын ба бусад) үбнэ хуряалгада бэлэдхэл үнэгэрхэ тухай хуряалгада бэлэдхэлгэ худэлмэри ботой найнаар эмхидхэгдэнгүй.

Мүн бусадшы олон асуудалуудаар дутагданууд биир.

Худөө ажахын министерство, аймгуйсэдкомууд, КПСС-эй айкномууд, МТС-үүдэй директорнууд ба колхозуудай правленинууд болбол үбнэ хуряалгада бэлэдхэлгэ худэлмэри ботой найнаар эмхидхэгдэнгүй.

Тубхын түрүүшэ, тэдэнэр хадаа МТС-үүд болон колхозуудай үбнэ хуряалгын бүхы машинууд ба эр зэмсэгүүдыг июнин 20 болотор зайбарилжа дүүргэхэ ябалда тулалха ёһотой. Үбнэ хуряалгын үеэр тракторна бригадануудыг хангахын тулд зайбарилгын автомостерскойнуудыг биир болгохо, тэдэниг шууд хэрэтэй тоног түхээрхэгүүдээр, машинуудай запасной частынуудаар ба бусад материалуудаар хангахыг шухала.

Аймагуудай партийна ба советскэ органууд, МТС-үүдэй директорнууд ба колхозуудай правленинууд хадаа үбнэ хуряалгын худэлмэрини ба снос дараглын түсэб сн болзортонь зохиоо ябалда хангахы ёһотой. Гэхэтэй хамта, таряаналжадай ба тракторна бригадануудта, тэрэ

шэлэн малажалай фермэнүүдтэ тэжээл бэлэдхэлгэ даалгабарин саг соонь үгэхэ, бригада, фермэ бүхэндэ сабшалангай участогуудыг даалгаха, уацокт бүхэндэ хэжэ худэлмэрини болзор тогтоохо, үбнэ хуряалгын агресадай ябаха маршрут зохиоо, уацокт бүхэндэ үбнэ сабшаха ба снос дараха болзор тогтоохо, бэлэдхэл найнтай трактористнууд, машинистнуудаар нэмэ агрегатуудыг бүридүүлхэ. —Эдэ ба бусад асуудалууд хадаа мүнөө үедэ ногагуудтай органуудай гол анхаралда, үдэр бүрин шанга илалта доро байха ёһотой.

Гадна снос дарагдала тон эхээр мүнөө анхарал табида. Тинмэнэ снос дарагдала эхилтэр сносонь бүхы машина зэмсэгүүдыг занжаха, сносонь барилгануудыг баржа дүүргэхэ, хэрэниг хангахы шухала байна.

Ямаршы ажал хэрэгыг хүнүүд, мэргэжэлтэ, үнэн шударгы худэлмэрилгээд шиндхэдэгын мэдээжэ. Тинмэнэ колхозуудай правленинууд ба партийна органуудай правленинууд хадаа үбнэ тэжээл бэлэдхэлгэ бригадауудта — шиндхэки энэ участогта—эгэн эрхин, эгэн үнэн сэхэ хүнүүдэй коммунистууд ба комсомолцууд түрүүтэйгээр табиха ёһотой. Коммунистууд ба комсомолцууд хадаа партини үнэн зүб, ариун нангин үгэнүүдыг, тэрэнтэй табиһан зорилгонуудыг нингэ сондоо ойлгуулаха, тэдэниг хойнодо дахуулан, өһөдөө жэшээ харуулан ябаха, тэжээлэй база байгуулаха шухала асуудалыг шиндхэхэ эгэн ариун уялгатай юм.

«Республикн колхозуудта үбнэ тэжээл суглуулгада саг соонь бэлэдхэл ба тэрэниг үнэгэрхэхэ, энэ жэлдэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэ залдагуй дүүргэхэ зорилгоор Министруудэй Совет ба КПСС-эй обком үбнэ тэжээл суглуулгада бэлэдхэхэ талаар биир байһан дутагдануудыг усадхашыг, тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэ колхоз бүхэнэй дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тула хэмжээ абаха гэһэн эрилтэ республикн Худөө ажахын министрстводэ, аймгуйсэдкомуудта, КПСС-эй айкномуудта, МТС-үүдэй директорнуудта ба колхозуудай правленинуудта хэбэ» гэжэ «1954 ондо республикн колхозуудта үбнэ тэжээл суглуулгада бэлэдхэхэ ба тэрэниг үнэгэрхэхэ тухай» БМАССР-эй Министруудэй Советэй ба КПСС-эй обкомой тогтоол дотор хэлэгдэн.

«СССР-эй Министруудэй Совет ба КПСС-эй ЦК хадаа малажал хүгжөөхэ ба тэрэний ашаг шэмгыг дээшлүүлэхэ түсэбэ дүүргэлгын тэрэнигэ дуудыгдах байһан тулалдаанууд болон совхозуудай адуу малыг тэжээлээр хүсэд хангалгыг — гүрэн турын удхашанартай шухала зорилго болон колхозуудай правленинуудэй, МТС-үүд болон совхозуудай директорнуудэй, партини райкомуудай ба райсэвдүүдэй, КПСС-эй обкомуудай, райкомуудай, союзна республикннуудай компартинуудай ЦК-нуудай, облисполкомуудай, крайсполкомуудай ба республикннуудай Министруудэй Советүүдэй үмэнэ табина» — гэжэ «1954 ондо колхозууд ба совхозуудта тэжээл бэлэдхэл үнэгэрхэхэ тухай» СССР-эй Министруудэй Советэй ба КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоол дотор хэлэгдэн.

Парти ба правительствоын энэ эрилтэнэ зохиетэй тошолол хэжэ, үбнэ тэжээл бэлэдхэлгын худэлмэринэ зэбсэг түгэсөөр угтах уялгатай биир.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегата Прага ербэ

ПРАГА, июнин 9. (ТАСС). КПСС-эй Центральна Комитедэй нэгэдхэн секретарь нүхэр Н. С. Хрущевый, Украиний КП-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр И. Д. Назаренский, КПСС-эй Московско городской комитедэй секретарь нүхэр Е. А. Фурцевагай, КПСС-эй ЦК-гэй таһагыг дагалхи нүхэр В. П. Степановай советскэ партиин делегата Чехословакиин коммунистическэ партиин Х съездэд мүнөөдэр Прага ербэ.

Чехословакиин коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдхэн секретарь А. Навотный, КПЧ-гэй ЦК-гэй полит-секретариадай тэшүүд А. Запотоцкий, Я. Доланский, А. Чепичка, В. Колеский, К. Вацлик, СССР-лэз Чехословакида байгаа носол Н. П. Фирюбин ба посольствын харюусалгата сотрудникууд Прагска аэродром дээрэ КПСС-эй делегацине угтан абаба.

Советскэ хүнүүд шэнэ урьһаламжыгэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр захижа байна

Инаг Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран хүгжэхын түлөө

СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа гаргахы тухай правительствоын тогтоолыг ридногоор дамжуулжа эхилхэдэй, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ «Динамо» гэжэ Московско заводто дүрэйг халаан дүүржэ байгаа. Министруудэй Советэй энэ шиндхэбарине диньминхид ехэ баяртайгаар угтаба. Гурбадахы машина цехын улаан булан соо суглаан болобо.

—Энэ хадаа манай ажалай урьһаламжа гэшэ,— гэжэ слесарь-хабаргачта нүхэр Дресляников хэлэбэ.—Манай ажалай түхэриг инаг Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран хүгжэлгэдэ, арадай ажана байдалай ургалгада, советскэ хүнүүдэй эл жаргалда зориулагдаха гэжэ мэдэдэг байһан туладаа, өһөдөнгөө нөөсэлгыг ехэ дуратайгаар гүрэндөө урьһаар үгэнэбди.

Суглаанууд дээрэ бусад цехүүдэй худэлмэришэд халуунаар үгэ хэлэб. Тэдэнэр советскэ арадай ажабайдалай яажа найжаржа байһан, тэдэнтэй түрэл заводой яажа хүгжэжэ байһан тухай толотого жэшэнуудыг гэршэлэй харуулаа. Эндэ поточной үйлдэбэри үргэнөөр цэбтэрүүлгэдэ, ажал эхэтэй процессууд механизапровагдэнэ. Завод дээрэ гансахан табан һарин турша соо 700 шахуу штампууд, хоёр мянга таран элдэб язын хэрэгсэлүүд бэлэдхэгдэбэл, амжалтатайгаар хэрэгтэглэжэ байна.

Оройншын-позолацино цехын худэлмэрилгэшэ В. Карягина өөрингөө нүхэдэй һанал бодолыг эли толоор харуулаа:

—Бидэ, советскэ хүнүүд, социалистическэ Эхэ орондоо тон ехэ дуратайбди. Гүрэнэд манай урьһаар үгэнэй мүнэн советскэ ороной хүсэ шадалыг саашадань бэхилүүлгэдэ тулалха байна.

Суглаануудай һүүдээр цехүүдэй урьһаламжа захилга эхилэб. (ТАСС).

Колхознигууд урьһаламжа дэбхитэйгээр захина

КИЕВ, июнин 9. (ТАСС). Киево-Святошинска районой Хрущевый нэрэмжэтэ худөө ажахын артелиин колхознигууд гүрэнэй шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай ССР Союзай Министруудэй Советэй тогтоолыг нэгэн налалтайгаар найшаан угтаба.

—Манай колхоз—миллионер,— гэжэ суглаан дээрэ үгэ хэлэгдэн артелиин түрүүлэгшэ А. Юрков мэдүүлэб.—Жэл бүхэндэ урган бэхлэжэнэ. Поли дээрэхи ажал эхэтэй бүхы худэлмэригэ машина дүүргэнэ. Механизациин ашаар ажал хүнгэдхэгдөө, мүн колхозно ажалта үдэр улаан ашаг эхэтэй болон. Бидэнэр ажалтайнга мүнгыг гүрэндөө урьһалаан байртайгаар үгэнэбди. Энэ хадаа манай инаг Эхэ ороной ажалшадай ажабайдалыг саашадан найжаруулгада зориулагдаха байна гэжэ мэдээбди.

—Гүрэнэй урьһаламжа хадаа социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалыг бэхилүүлгэдэ тулалха,— гэжэ овошты таргалгын бригадын бригадир М. Мироненко хэлэб.—Би урьһаламжа баяртайгаар захилда, гүрэндөө өһөдөнгөө нөөсэлгыг урьһаар үгэнэбди бүхы колхознигуудыг ургалда.

Хрущевый нэрэмжэтэ худөө ажахын артелиин колхознигууд бүхыдөө шахуу гүрэнэй шэнэ урьһаламжа захилга.

Капановичий нэрэмжэтэ, Шевченко нэрэмжэтэ худөө ажахын артелинуудтэ ба районой бусад колхозуудта урьһаламжа захилга амжалтатайгаар үгэржэ байна.

Советскэ гүрэнэй эб найрамдалда дуратай-политическэ харуулан байрыин 2-3 жэтэй турша соо арадай хэрэгтэйгэ товарнуудыг ба худөө ажахын продуктуудыг үйлдэбарилгыг эрц дээшлүүлэхэ гэжэ парти ба правительствоын табиган гол шухала зорилгыг бэлүүлгэдэ шэлтүүлгэдэйи СССР-эй 1954 оной Гүрэнэй бюдждэ тухай хуулиг манай ороной ажалшад патриотическа оморголхоор угтаба.

Советскэ хүнүүдэй ажана байдал ба эл жаргал тухай, манай Эхэ ороной экономика хүсэ шадалыг бэхилүүлгэдэ тухай сусаршагуй анхарал оролдогто гаргажа, Советскэ правительство СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) урьһаламжа гаргахы тогтоол багалан абаа. Энэ урьһаламжа хадаа урдынхид аялгар социалистическэ экономикын бүхы һалбарнуудай саашагын хүгжэлгэдэ, худэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин ажана байдал дээшлүүлгэдэ, тэдэнэй, материалны ба культурина эрлэгтүүдыг эгэн эхээр хангалтаг тулалха юм.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Советэй Президиум хадаа СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай правительствын тогтоолыг халуунаар дэмжэн найшаажа, хоёр нөөсэлгын ба хахад һарын сайнхай хэмжээгээр шэнэ урьһаламжа нэгэн налалтайгаар захилгыг профсоюзнуудтай бүхы гэшүүдыг, промышленностин, транспортин, барилгын эрэгтэй, эмгэгтэй бүхы худэлмэришэдэ, ажабайдалыг дээшлүүлгэдэ, ажилтай хүдэлмэришэдэ захилгыг эгэн түрүүлэн дүүргэб.

Аймаг дотор урьһаламжа захилга үргэлжлэнөөр.

С. Тюлюкин. Ф. Фомин.

Улан-Удын зайбарилгын заводой механистеска цехөө СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ шэнэ урьһаламжа захилга элбхитэйгээр үгэржэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ — токар В. Н. Якимов урьһаламжа захилга элбхитэйгээр үгэржэ. З. Веснинагай фото.

Шэн зоригто ажалаараа коммунизм байгуулхабди

Улаан-Удэ городой электростанциин улаан булан соо худэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ худэлмэришэд уржа үдэнэ олоороо сугларанхай байба.

Социалистическэ Эхэ оронойннай арадай ажахын саашагын хүгжэлгэдэ зориулагдаһан шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай Советскэ правительствын тогтоол, урьһаламжа захилга тухай улоовинууд ридногоор дамжуулагдана. Тэрэниг хүнүүд баяртайгаар шалгана. Мэдээлэлэй һүүдээр завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Б. Ерменко мүнгиг нэржэ, урьһаламжын ехэ удхашанар тухай хэлэб.

Улаань станцида 30-дахы жэлэ худэлмэрилгэ байһан коммунист Н. Руенин үгэ хэлэб: «Зуура, шижэ мэдүүдээр: — Бидэнэр советскэ бүхы хүнүүдтэй хамта өһөдөнгөө шэн зоригто ажалаар коммунизм байгуулхабди».

Улаань станцида 30-дахы жэлэ худэлмэрилгэ байһан коммунист Н. Руенин үгэ хэлэб: «Зуура, шижэ мэдүүдээр: — Бидэнэр советскэ бүхы хүнүүдтэй хамта өһөдөнгөө шэн зоригто ажалаар коммунизм байгуулхабди».

Эдэбхитэйгээр захина

ЗАЙГРАЙ. (Телефоноор абтаба). Аймаг колхознигууд, механизаторнууд, албахаагшад болон худэлмэришэд СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа гаргахы тухай ССР Союзай Министруудэй Советэй тогтоолыг политическэ ехэ дэбжэлтээр угтаба.

Гүрэнэй шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай мэдээлэл ридногоор дамжуулагдаһан һүүдээр аймаг центриин эмхи зургаанууд, предриятинууд болон колхозуудта мүнгиинүд үнэгэрхэгдэ, урьһаламжа захилга ехэ эмхитэйгээр эхилбэ. Арагадай сельсоветэй Лениной нэрэмжэтэ колхозто үнэгэрхэ мүнгиин дээрэ колхозой үбнэ шатайг дуротон нүхэр Д. Базаров нгэжэ хэлэб.

—Гүрэнэй шэнэ урьһаламжада өөрингөө нөөсэлгыг баяртайгаар үгэнэб. Юундэб гэхэтэ, манай гүрэндөө урьһалаан мүнгиинүд хадаа арадай материалны болон культурина ажабайдалыг эрц найжаруулаха, Эхэ ороноо улам хүсэтэй болгохо

хэрэгтэ гаргашалагдадаг байна. Үхн хүгдэгдэнгээ, аша гушанарайнга эл жаргалта ажабайдалай түлөө, социалистическэ худөө ажахыг саашадан хүгжөөхэ талаар манай урда табигдаад байһан зорилгонуудыг амжалтатайгаар бэлүүлэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй худэлмэришэд байһабди.

Мүн «1-ое Мая» колхозто үнэгэрхэ мүнгиинүд һүүдээр колхознигууд ехэ эдэбхитэйгээр урьһаламжа захижа эхилэб. Колхознигууд Иван Нохонов, Емельян Устинов, Куприян Устинов болон бусад олон колхознигууд урьһаламжа захилда. Мүнгиин гэрэ дары оруулаба. Тэрэнтэй Эрлэгч деспотомхотой худэлмэришэд урьһаламжа эмхитэйгээр захилаба. Леспромхозой Дарынкул гэжэ участогтай худэлмэришэд захилгыг эгэн түрүүлэн дүүргэб.

Аймаг дотор урьһаламжа захилга үргэлжлэнөөр.

С. Тюлюкин. Ф. Фомин.

Оронойнгоо арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа гаргахы тухай ССР Союзай Министруудэй Советэй тогтоолыг Иволгын аймагтай ажабайдал ажалай болон политическэ ехэ дэбжэлтээр угтаба. Урьһаламжа гаргахы тухай тогтоолой таргалгын һүүдээр июнин 9-нэй үдэнэ аймаг центриин 22 эмхи зургаанууд, предриятинуудта худэлмэришэд болон албахаагшад урьһаламжа захилгыг дүүргэнэ байна.

Сталиной нэрэмжэтэ колхозто урьһаламжа захилга ехэ эмхитэйгээр үнэгэрхэгдөө. Эндэ 95 колхознигууд урьһаламжа захижа, мүнгиин тэрэ дороо оруулаба. Тус тогтооло зориулагдаһан колхознигуудай мүнгиин дээрэ малажалай фермын худэлмэрилгэшэ Жигмит Гомбосвингэжэ мэдүүлбэ:

—Бүхы советскэ арадай хүсэ шадал, хүсэл эрмэлзэлгын түлөө ажахын бүхы һалбарнуудыг эрц хүгжөөхэ ябадалда зориулагдаһанхай. Бидэ малшад шигын малажалыг хүгжөөхэ түсэбэ дүүргэхын баяр үлүүлэн дүүргэхын тэрэнэй ашаг шэмгыг дээшлүүлэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй худэлмэришэд байһабди. Гүрэнэй урьһаламжа эмхитэйгээр захилгаараа худөө ажабайдал урда партиин Центральна Комитедэй сентябрьска болон февральско-мартовска Пленумүүдэй табиһан зорилгонуудыг амжалтатайгаар үгэрхэгдэ тулалха байһабди.

Молотовой нэрэмжэтэ, — «Первое Мая», «Красный пахарь» колхозуудай урьһаламжа захилга бунтадаа мүнгиин гэрэ дороо оруулаба.

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) урьһаламжыгэ захилга үнэгэрхэгдэ профсоюзна организацинуудай хабаадалга тухай

Советскэ гүрэнэй эб найрамдалда дуратай-политическэ харуулан байрыин 2-3 жэтэй турша соо арадай хэрэгтэйгэ товарнуудыг ба худөө ажахын продуктуудыг үйлдэбарилгыг эрц дээшлүүлэхэ гэжэ парти ба правительствоын табиган гол шухала зорилгыг бэлүүлгэдэ шэлтүүлгэдэйи СССР-эй 1954 оной Гүрэнэй бюдждэ тухай хуулиг манай ороной ажалшад патриотическа оморголхоор угтаба.

Советскэ хүнүүдэй ажана байдал ба эл жаргал тухай, манай Эхэ ороной экономика хүсэ шадалыг бэхилүүлгэдэ тухай сусаршагуй анхарал оролдогто гаргажа, Советскэ правительство СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) урьһаламжа гаргахы тогтоол багалан абаа. Энэ урьһаламжа хадаа урдынхид аялгар социалистическэ экономикын бүхы һалбарнуудай саашагын хүгжэлгэдэ, худэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин ажана байдал дээшлүүлгэдэ, тэдэнэй, материалны ба культурина эрлэгтүүдыг эгэн эхээр хангалтаг тулалха юм.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Советэй Президиум хадаа СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай правительствын тогтоолыг халуунаар дэмжэн найшаажа, хоёр нөөсэлгын ба хахад һарын сайнхай хэмжээгээр шэнэ урьһаламжа нэгэн налалтайгаар захилгыг профсоюзнуудтай бүхы гэшүүдыг, промышленностин, транспортин, барилгын эрэгтэй, эмгэгтэй бүхы худэлмэришэдэ, ажабайдалыг дээшлүүлгэдэ, ажилтай хүдэлмэришэдэ захилгыг эгэн түрүүлэн дүүргэб.

Аймаг дотор урьһаламжа захилга үргэлжлэнөөр.

С. Тюлюкин. Ф. Фомин.

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

Советскэ гүрэнэй эб найрамдалда дуратай-политическэ харуулан байрыин 2-3 жэтэй турша соо арадай хэрэгтэйгэ товарнуудыг ба худөө ажахын продуктуудыг үйлдэбарилгыг эрц дээшлүүлэхэ гэжэ парти ба правительствоын табиган гол шухала зорилгыг бэлүүлгэдэ шэлтүүлгэдэйи СССР-эй 1954 оной Гүрэнэй бюдждэ тухай хуулиг манай ороной ажалшад патриотическа оморголхоор угтаба.

Советскэ хүнүүдэй ажана байдал ба эл жаргал тухай, манай Эхэ ороной экономика хүсэ шадалыг бэхилүүлгэдэ тухай сусаршагуй анхарал оролдогто гаргажа, Советскэ правительство СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) урьһаламжа гаргахы тогтоол багалан абаа. Энэ урьһаламжа хадаа урдынхид аялгар социалистическэ экономикын бүхы һалбарнуудай саашагын хүгжэлгэдэ, худэлмэришэдэй, колхознигуудай, интеллигенциин ажана байдал дээшлүүлгэдэ, тэдэнэй, материалны ба культурина эрлэгтүүдыг эгэн эхээр хангалтаг тулалха юм.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Советэй Президиум хадаа СССР-эй арадай ажахыг хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) шэнэ урьһаламжа гаргахы тухай правительствын тогтоолыг халуунаар дэмжэн найшаажа, хоёр нөөсэлгын ба хахад һарын сайнхай хэмжээгээр шэнэ урьһаламжа нэгэн налалтайгаар захилгыг профсоюзнуудтай бүхы гэшүүдыг, промышленностин, транспортин, барилгын эрэгтэй, эмгэгтэй бүхы худэлмэришэдэ, ажабайдалыг дээшлүүлгэдэ, ажилтай хүдэлмэришэдэ захилгыг эгэн түрүүлэн дүүргэб.

Аймаг дотор урьһаламжа захилга үргэлжлэнөөр.

С. Тюлюкин. Ф. Фомин.

Гүрэнэй шэнэ урьһаламжые амжалтатыйгаар тарааха

СССР-эй профсоюзудай XI съезд

СССР-ые хүгжөөхэ табдахи табанжэлэй түсэбэ бэсүлдүхэ талар хэмжээ-ябуулганууды мүнөөр хангахын тула хүн зоний мүнүн эвэрийн хабаадуулха зорилгоор, Советскэ правительство СССР-эй ардай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй (1954 оной гаргалга) урьһаламжа гаргаһан байна.

Шэнэ урьһаламжаар орохо мүнгэн СССР-эй Верховно Советээр баталгадан 1954 оной Гүрэнэй бюджетэй дохууд дотор хараалагданхай. СССР-эй Гүрэнэй бюджет социалистическэ арадай ажахые хүгжөөхэ ба хэлбэришгүгээр дэбжээхэ, ажалшадай ажабайдалай материална болон культурна хэмжээ саашадан дээшлүүлхэ ябадалда шгүлүүлэгдэһэн Коммунистическэ партия ба Советскэ правительствоын политикые харуулна.

Гүрэнэй бюджетэй бүхы бусад дохуудал адыар, урьһаламжаар орохо мүнгэн хадаа советскэ экономикые ба арадай ажана байдалые саашадан дээшлүүлхын, оройной обороны хангахын ба манай Эхэ оройной хүсэ шадалые бэхжүүлхын тулада хэрэглэгдэхэ юм.

Советскэ Союзда арадай ажахын бүхы халбаринууд хэлбэришгүгээр ургана, социалистическэ бүхы ажахын талалгарягуй ургалтын үндэһэ, оройной оборонын найдамдай түшгэр тулгуури бологшо хүндэ промышленность түргэн темпээр хүгжэнэ.

Хүндэ промышленностие хүгжөөхэ хэрэгтэ туйлагдан амжалтануудта түшгэргэжэ, Коммунистическэ парти ба Советскэ правительство арадай хэрэглэй таварнуудые үйлдэбэрилхэ ябадал түргэнөөр хүгжөөхэ, хүдөө ажахые эрид эхээр дээшлүүлхэ үргэн программа бэсүлүнэ.

Ажахын хүгжэлтэ, оройной национальна дохдой ургалтын ашаар, Советскэ Союзда арадай ажабайдалай материална болон культурна хэмжээн саг үргэлжэ ургана. Олоной хэрэглэхэ таварнуудай гүрэнэй рознично сэнгүүдые хямдаруулха тушаа Коммунистическэ партия ба Правительствоын ябуулжа байгаа политика энэ талаар эхэ удхашанартай байна.

Дайнай хойто тээхи үсдэ арадай хэрэглэй таварнуудай рознично сэнгүүдые долоодохө хямдарууланай ашаар, 1954 ондо эд таварнуудай сэнгүүдэ 1947 оной сэнгүүдхээ 2,3 дахин хамда байна. Советскэ Союзда эд таварэй эрьсэн жэл бүри үргэлжэдэнэ. Арадай хэрэглэ ургана. 1950 онойхино орлодо 75 процент эхэ таварнууд энэ жэлдэ хүн зондо худалдагдаха юм. 1954 ондо эд таварэй эрьсын хэмжээн хадаа эд таварэй эрьсын талаар табанжэлэй түсөөрөөр 1955 ондо гэжэ хараалагдан даалгабарнаа үлүүлхэ байна.

Хүндэ ба хүнгэн промышленностие, хүдөө ажахые, транспортые, худалдаа наймае саашадан хүгжөөлгэдэ, арадай гэгээрэлдэ, эдүүрыне хамгаалгада, энэ оной апрелин 1-һээ хойшо гүрэнэй рознично сэнгүүдые хямдаруулгада ба экономикые хүгжөөхэ, хүн зоний эрилтэнгүүдые хангаха ябадалда шгүлүүлэгдэһэн бусад хэмжээ-ябуулгануудта шуухала хэрэгтэй мүнгэ номологонууд СССР-эй 1954 оной Гүрэнэй бюджетээр хараалагдаа.

Бюджетэй мүнгые ба ажахын организационуудай өөлэдэнь ресурсуудые оруулалсаад, 1954 ондо арадай ажахые хүгжөөлгэдэ 326,7 миллиард түхэриг, тэрэ тоодо бюджетдээ — 216,4 миллиард түхэриг номологдоно. Арадай ажахыда гүрэнэй мүнгэ номололодо 1953 онойдгой сасуулхада 19,8 процент эхэ болоно. Тийхэдээ бюджетдээ ба ажахын организационуудай өөлэдэнь мүнгэнүүд хүндэ промышленностыда—133,2 миллиард түхэриг, арадай хэрэглэй промышленна болон эдээ хоолой товар үйлдэбэрилгые үргэдхэлгэдэ — 36,6 миллиард түхэриг, хүдөө ажахые саашадан хүгжөөлгэдэ — 74,4 миллиард түхэриг гаргалсагдаха байна.

Энэ жэлдэ нүүрһэ, нефть малтан абалга, электротэричэ үйлдэбэрилгэн гаргалга, социалистическэ экономикын бүхы халбаринуудта шуухала хэрэгтэй машинанууд ба түхээрлэгүүдые үйлдэбэрилгэ шилдэ эхээр ургаха юм.

1954 ондо арадай хэрэглэй таварнуудые үйлдэбэрилгэ табанжэлэй түсөөрөөр 1955 ондо гэжэ хараалагдан хэмжээндэ хүрэхэ байна, тайлбарлан хэлэхэдэ, арадай хэрэглэй таварнуудые үйлдэбэрилхэ талаар табанжэлэй түсөө болзорлоо урил, 4 жэлдэ дүүргэгдэхэ болоно.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ гүрэнэй номолон мүнгэн зөөри

☆☆
А. ЗВЕРЕВ,
СССР-эй Финансын министр.
☆☆

1953 онойхитой сасуулхада 42,4 процентээр эхэ болоно. Энэ мүнгэн зөөри хадаа КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьскэ болон февральско-мартовска Пленумүүдэй шийдэбэринүүдтэй зохиолдуулан машинно-тракторна станцинууды ба совхозууды саашадан бэхжүүлхэ, хүдөө ажахые шэнэ техникээр улам эхэ хэмжээгээр хангаха, колхозууды ба совхозууды агрономическа, зоотехническэ талаар хангалга хайжаруулха гэжэ энэ жэлдэ хараалагдан хэмжээ-ябуулгануудай бэсүлүүлгэе хангана.

Эхэ талмайтай шэнэ ба боро газарнууды ашаглан элдүүлхэ талаар партия табанжэл зорилгы дүүргэгдэхэ эхэ мүнгэн номологдоно.

Хүдөө ажахын продуктуудай бэлдэхэлэй ба худалдан абалтын сэнгүүдые дээшлүүлхэнтэй, эдэ продуктууды гүрэнэй худалдан абалтын эхэ болгоочонойтой дашарамдуулан 23,3 миллиард түхэриг бюджетдэ хараалагдаа, энэ өөлэдэнь ажалай дүнгүүдтэ колхозуудай ба колхозингуудай экономическа талаар урмашалгыне дээшлүүлгэтэ тулалха, тэдэний дохуудай ургалтын эхээн үндэһэн болохо байна.

Бюджет соо тодорхойгоор харуулагдан, хүдөө ажахын талаар Партия ба Правительствоын бэсүлүгэ байгаа хэмжээ-ябуулганууд хүдөө ажахын бүхы халбаринуудай түргэн эцбэжэлты хангалгада шгүлүүлэгдэнхэй. Тэдэнэр колхозно тарнашадтай худэлмэршинг ангины эбэршгүгэй холбоо барисае саашадан бэхжүүлхэ хэрэгтэ угаа эхэ удхашанартай юм.

Арадай гэгээрэлые, эдүүрыне хамгаалгы, социальна хангалгы ба страхование саашадан хүгжөөлгэдэ бюджетэ эхэ мүнгэн бюджетдээ номологдоно.

Советскэ арадай социальна-культурна эрилтэнүүды хангаха гаргашанууд 1954 оной бюджет соо 141,4 миллиард түхэригээр гү, али 1953 онойхиноо 9,8 процент эхээр хараалагдаа.

Социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта гүрэнэй гаргашануудай эхэ болоһонхой, арадай хэрэглэй таварнуудай гүрэнэй рознично сэнгүүдэй хямдаранай, мүн хүдөө ажахын продуктуудай бэлдэхэлэй ба худалдан абалтын сэнгүүдэй дээшлүүлхэ, налогтой түлэбэринүүдэй доошоо оройной ба бусад хэмжээ-ябуулгануудай ашаар, Советскэ Союзай хүн зон 1953 онойхино орлодо 45 миллиард шахуу түхэригтэй хэмжээтэй нэмэлтэ ашагалгыне 1954 ондо бюджетдээ абаха байна.

Эб найрамдалай ба уласхоорондын хани харилсае бэхжүүлхын политикые эрид шууд бэсүлүнэ. Советскэ Союз оройнойгоо обороны шангадхын тула шуухала хэмжээнүүдые абана. Энэ хэрэгтэ бюджетдээ зохио мүнгэн номологдоно.

СССР-эй Гүрэнэй бюджетээр хараалагдан гаргашанууд социалистическэ ажахынаа оройно дохуудуудар нэн түрүүн хангадана. Социалистическэ үйлдэбэрин саг үргэлжэ урганай ба найжаранай, ажалай бүтээсын үзэһэнхэй, продукцийн өөрын үнэ хямдаранай үндэһөөр тэдэ дохуудай хэмжээн жэл бүри ургана. 1950 онойхитой сасуулхада, 1954 ондо СССР-эй Гүрэнэй бюджетэй дохууд 149 миллиард гаран түхэригээр ургаха ба 1940 оной бюджетдэ дохууднаа 3 дахиннаа үлүүгээр эхэ болохо байна. 1954 ондо социалистическэ ажахынаа орохо мүнгэн зөөри 497,3 миллиард түхэриг гү, али бюджетэй бүхы дохуудай 86,9 процент болохо юм.

Бюджетые амжалтатыйгаар дүүргэлгэ, Партия болон Правительствоын хараалһан хэмжээ-ябуулганууды шуухала хэрэгтэй мүнгөөр хангалга хадаа ажалай бүтээсые саг үргэлжэ дээшлүүлхэ, продукцийн өөрын үнэ хямдаруулха, алмалтын гурием бэлдүүлхэ аргаар ажахын дотоодын нөөсөлгы хэлбэришгүгээр эхэдхэ эрилтэ табана. Ажалай бүтээсые дээшлүүлхэ ба продукцийн өөрын үнэ хямдаруулха талаар даалгабаринуудые предприяти бүхэндэ, ажахын халбар бүхэндэ заабол дүүргэхэ ябадалы хангаха зорилго табигдана.

Хүн зоний сунда гүрэнэй урьһаламжнууды тараһан ябадалһаа ородо мүнгэн зөөри хадаа советскэ бюджетэй дохуудай нэмэлтэ эшэ үндэһэнүүдэй нэгэниинь мүн. Урьһаламжнуудар Советскэ гүрэнэй

мэдэлдэ ажалшадай дамжуулан үгдэг мүнгэн зөөри хадаа социалистическэ экономикые бэхжүүлхэ ба саашадан хүгжөөхэ, советскэ хүнүүдэй культура болон ажана байдалы дээшлүүлхэ хэрэгтэ зориулагдана.

Гэхэтэй хамта, Советскэ гүрэнэй урьһаламжнууд шүүбэри болгон ажалшадай абадаг мүнгэн нэмэлтэ дохуудай нэгэниинь болоно. 1951—1953 онуудта хүн зондо гүрэнэй урьһаламжнуудар 21,4 миллиард түхэриг түлэгдөө.

Гүрэнэй дотоодын гурбан процентнэ шүүбэртэ урьһаламжаар шүүбэринүүдэй тиражууды ба үнэнье түлэхэ дүрбэн тиражые оруулалсаад, 1954 ондо шүүбэринүүдэй 23 тираж үнэргэгдэхэ юм. Гансахан энэ жэлдэ урьһаламжнуудар 10,5 миллиард түхэриг хүн зондо түлэгдэхэ юм.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа энэ жэлдэ 16 миллиард түхэригтэй хэмжээтэйгээр гаргадана. Гаргалтын условинуудай ёһоор, шэнэ урьһаламжа үнэргэн жэлэйхиһэ илгалтай бэшэ байна. Урьһаламжаар оройно дохууд шүүбэринүүд болгогон түлэгдэхэ юм. Урьһаламжын эрьсын 20 жэлэй болзорто шүүбэринүүдэй нийтэ сумма цуида жэшээгээр жэлдэ гурбан процент болохо. Өөрын бодото үные оруулалсаад, 100 түхэригтэй облигацида 10,000, 5,000, 1,000, 500 ба 200 түхэригтэй хэмжээтэйгээр шүүбэринууд тогтоолобо. 1955 онһоо элнээд урьһаламжын шүүбэринүүдэй хоёр тираж жэл бүри үнэргэгдэхэ байна. Энээнэй урда тээхи урьһаламжадал адылар 20 жэлэй болзортой туршадэ бүхы облигацинуудай 35 процентнэ шүүхэ. Облигацинуудай бусад 65 процентнэ тэдэний эээдтэ бодото үнээрөө түлэгдэхэ юм.

Шэнэ урьһаламжые захилга хадаа тэрээндэ горолой ба тохсонхой ажалшадай найн дураараа хабаадалгын үндэһөөр предприятинууд дээрэ, эмхи зургаануудта, колхозуудта, нургуулинуудта ба бусад организацинуудта урдынхидал адылар хэдхэхэ байна.

Захилга хүдэлмэришэдэй дунда тэдэний хоёр неделлин салын хүлэһэнэй хэмжээтэйгээр, албахаагшадай ба сэрэгтэй алба хэгшэдэй цунда—тэдэний хахад харын салынгай хэмжээтэйгээр хэдхэхэ болоно. Тийхэдээ, эдэ хэмжээндээ үлүү захилгые предприятинуудай, эмхэн зургаануудай ба финансова организацинуудай абаха ябадал хоригдоно.

Хүдэлмэришэд ба албахаагшад, мүн олзоборилгын артынуудтэй гэшүүдэ предприятинууд дээрэ, эмхэн зургаануудта гү, али организацинуудта хүдэлмэришэд газартаа захилгын облгацинууды түлэхэ юм. Шэнэ урьһаламжын захилгаар оруулагдаха түрүүшын мүнгэн 1954 оной юннин хоёрдохон хахадтай салын хүлэһэнхэй, һүүлшын мүнгэн — 1955 оной апрелин нэгдэхон хахадтай салын хүлэһэнхэй абтаха.

Тарашад шэнэ урьһаламжын облигацинууды худалдан абахада, сельскэ Советүүдэй түлөөлгөшөөр дамжуулан, өөрынгөө дураар — захилга хэжэ сагтаа гү, али 1955 оной апрелин 15 хүрэтэр болзортойгоор бэлэн мүнжөөр түлэхэ байна.

Энэ жэлдэ шэнэ урьһаламжые захилга советскэ арадай туйлаһан шэнэ амжалтануудай оршон байдалда болохо юм.

Партия ба Правительствоын бэсүлүгэ байгаа хэмжээ-ябуулгануудай ашаар хүдэлмэришэдэй, албахаагшад бодото салын хүлэһэнэй ургалта, тарашадтай дохуудай эхэ бололо хадаа хүн зоний материална ажана байдалай саашадан дээшлүүлгэе хангажа, урьһаламжын амжалтатыйгаар тараагдаха зохиистой услове байгуулна.

Предприятинуудта, эмхи зургаануудта, колхозуудта, совхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта олонинтын-ойлгууламжын хүдэлмэришэ үргэһөөр эмхидхэлгэ хадаа урьһаламжа захилгые амжалтатыйгаар үнэргэхэ, урьһаламжын мүнжэ саг соонь, бүрин гүйсэдөөр суглуулха шуухала услове болоно. Бүхы партиянай, советскэ, профсоюзна ба комсомольско эдбхитэд энэ хэрэгтэ эдбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой. Урьһаламжые амжалтатыйгаар таралга хадаа бүхы советскэ олонинтын зорилго мүн.

Правительствоын гарганан шэнэ урьһаламжа эмхитэйгээр ба амжалтатыйгаар таралдахан лабтай.

Кремлёвско Ехэ ордон соо профсоюзудай XI съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлжэ байна. ВЦСПС-эй ба Центральна Шалгалгын Комиссинн тоосоото элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ делегатуудай тэн эхэ эдбхиин оршон байдалда үнэргэхэ байна. Үгэ хэлэгшэд Коммунистическэ партия, Советскэ правительствоын шийдэбэринүүдые бодотоор бэсүлүгэдэ зориулагдан профсоюзна организацинуудай ажал-ябуулга тухай хөөрэнэ. Съездын делегатууд ВЦСПС-эй, профсоюзудай ЦК-нуудай ажахын оргонуудай хүдэлмэришэд дутагдалнууды шүүмжэлнэ, тэдэ дутагдалнууды усадхаха залуудые заана.

Юннин 9-нэй үглөөнэй заседани дээрэ медицинскэ хүдэлмэришэдтэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ М. В. Ильина түрүүлэн үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа ажалшадай ажабайдалы, эдүүр энхые хамгаалха тушаа Коммунистическэ парти болон Советскэ правительство саг үргэлжын анхалар оролдоло гаргана гэжэ хэлэнэ. Эдүүрыне хамгаалгын хэрэгтэ гүрэнэй үгэжэ байгаа мүнгэн зөөрин хэмжээн талалгарягуй ургана. Гансахан мүнөө жэлдэ эдэ зорилгонуудта 24 миллиардһаа дээш түхэриг номологдо.

Үнэргэгшэ жэлдэ больничанууд болон нарийлалгын гүрэнүүдэй сеть 60 гаран мянган койкоор үргэдэһэн байна. Нүүдэй гурбан жэлэй туршадэ врачуудтай тоо 30 мянган хүнөөр, тийхэлдэ медицинскэ дунда персоналай тоо 70 мянган хүнөөр олошооро.

Саашан оратор болбол медицинскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд дутагдалнууд тухай тогтожо хэлэнэ. СССР-эй Эдүүрыне хамгаалгын министрество ба Хүдөө ажахын министрество МТС-үүдэй дэргэдэ гиповой больничанууды, фельдшерско-акушерскэ пунктуудые барилга тухай асуудалы мүнөө хүрэтэр шийдэхэлгэ байһана. Профсоюзна организацинууд хүдөөгэй хүн зоние медицинскэ талаар хангалгы хайжаруулгандэ эдүүрыне хамгаалгын оргонуудта багаар тулална.

Нүхэр Ильина эдүүрыне хамгаалгын оргонуудтай ажал хэрэгтэй саг үргэлжын холбоогуй байһанайн түлөө ВЦСПС-эй гүрэнэй социальна страхованиин управление шүүмжэлээ.

Краснодарска хизаарай «Малая земля» гэжэ совхозой бригадир Л. А. Стеклова үгэ хэлэнэ. Тэрэ хадаа ажахые хүгжөөхын, элбэг эхэ ургаса абахын түлөө коллективийнгээ тэмсэл тухай хөөржэхэ үгөө. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригада үнэргэгшэ жэлдэ гектар бүриһөө 90 центнер виноград абанан байна. Найнаар табигданан культурун-нигын ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэришэ бригадын үйлдэбэрин амжалтануудта тулална. Профорганизацин социалистическэ мүрысөө үдэр бүри хүтэлбэрилдэ, бригадын хэһэн хүдэлмэришын дүнгүүды үдэрэй эсэстэ гаргана, хүдэлмэришын бүхэнгэй хүдэлмэришын дүнгүүдые показателин доскала бэшэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа ажалай бүтээсые дээшлүүлгэдэ, хүдэлмэришын шаһар хайжаруулгата тулална.

Оратор болбол виноград ургуулагда совхозууды шэнэ техникээр хангаха тушаа анхалар оролдоло гаргадаггүй байһанайн түлөө, хүдэлмэришэдтэй гэр байрын условинууды хайжаруулха тушаа ёһотой хэмжээ абадаггүй байһанайн түлөө СССР-эй Элеэ хоолой таварнуудай промышленностин министрествы шүүмжэлээ.

Польшын профсоюзудай Центральна Советэй түрүүлэгшэ Виктор Кловичтэй үгэ үгтэнэ. Тэрэниинь делегатууд болон айлшад үнэ удаан үргэлжэлһэн алыга ташалгаар угтана.

Польскэ бүхы ажалшадтай зүрхэ сэдхэл хадаа Агууехэ Октябрьска революциин Эхэ орон тушаа, героическэ советскэ хүнүүд тушаа эблэршгүгэй хани барисанай ба барбар халхалангай гүнзэгы мэдэрлэлэй халима дүүрэн байдаг гэжэ тэрэ хэлэнэ. Польско ард хадаа эгээ үнэтэй юумэрээ — эрхэ сөлөөгөөрөө ба бээ даанхай байдалаараа, гүхэтэй хилэнүүд соогоо нэгдэлээрээ, зохион байгуулгы амгалан ажал эрихлэхэ, социалистическэ шэнэ ажа-

байдал байгуулха арга боломжоороо Советскэ Союзда уялгатай юм. Польско делегацин үмэнһөө Виктор Клович Варшава баригдажа байгаа культурын ба нарын Ордонине зургалан нэхэлэн коверые съезддэ барюулна.

Москвагай сууга шулуушан И. П. Ширков барилгын хүдэлмэришэдэ эмхидхэлгын асуудалнууд, барилганууды мэрэгжэлтэй кадруулаар хангалга тушаа хэлээ. Тэрэ хадаа транспортнорвоһоо боложо, барилганууд дээр хирпинсэ угаа эхээр хангдана гэжэ хэлэнэ. Гэхэтэй хамта, тэрэнэй ухаалан зохиёһон, хирпинсэ зөөлгын пакетн арга үргэһөөр хэрэглэгдэнгүй, тэрэ арга хадаа барилгын материалые эблэрлэгшээ хамгаалда байна.

Нүхэр Ширков барилгын талмайнууд дээрэ ажалай эмхидхэлгы хайжаруулха тухай саашан хэлэнэ, ажал эмхидхэлгын асуудалда бага анхалар хандуулдаг байһанайн түлөө барилгын материалнуудай промышленностин хүдэлмэришэдтэй профсоюзай Центральна Комитетые, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Левница гэгшы шүүмжэлбэ.

Профсоюзудай Московско областной Советэй түрүүлэгшэ С. А. Васильев үгэ абана. Тэрэ хадаа профсоюзудай областной совет олонинтын профсоюзна организацинуудай хабаадалгатайгаар колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ хэдхэхэ туһаламжа үзүүлхэ талаар шэлдэ дэн бодото хэмжээ-ябуулганууды бэсүлүүлэ гэжэ хэлэнэ. Хүдөө ажахы зориулагдан захилнууды болзорлоо урил, найн шанартайгаар бэсүлүүлхын түлөө, хүдөө ажахын машинанууды, тэдэндэ хэрэгтэй запасной частынууды болон минеральна үтэгжүүлгүнүды үйлдэбэрилхы ехэдхын түлөө мүрысөөн Ухтомскин нэрэмжэтэ Люберскэ заводой, Мытищинскэ машина бүтээһэн заводой, Воскресенскэ химическэ комбинатай коллективүүдэй үүсхэлээр област дотор дэлгэрээ.

Шэфтээ абанан предприятинууд лариново-тепличне нэгдэхон элжэжэйн ажахы барилгын түсэбые амжалтатыйгаар дүүргээ. 77 МТС-үүдтэ үйлдэбэрин ба ажаһуудалай гэр байшанууд баригдажа байна. Нүүдэй хараһуудтай туршадэ предприятинууд болон эмхи зургаануудай профсоюзна организацинуудай хабаадалгатайгаар колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудта мянга гаран лекци болон элидхэлнүүд үнэргэгдээ, 1500 концертүүд харауулагдаа, зуу шахуу выставкэнүүд, 50 библиотекэ нэгдээ. Өөлэдэнь мэтэлэй хэдэ хэдэн предприятинуудта гэр байра барилгын түсэбые хангалтагуйгөөр бэсүлүүлжэ байһанайн түлөө нүхэр Васильев Транспортна машина бүтээһэн. Хүндэ машина бүтээһэн ба бусад министрествонын түсэбые шүүмжэлээ. ВЦСПС-эй би профсоюзудай ЦК-нуудта нэгэл эд али асуудалууды ерэгжэжэ байдаг гэр байры-ажалуудай ба үйлдэбэрин-нигтын хүдэлмэришын таварнууд бии байна гэжэ тэрэ хэлэнэ. Эдэ таварнууды нэгдүүлжэ хээ дээрэ байгаа.

Франциин ажалай Бүгэдэнигтын конференциин (ВКТ) генеральна секретарь Ален Ле Леап трибунагата гарана. Делегатууд болон айлшад тэрэниинь үнэ удаан үргэлжэлһэн алыга ташалгаар угтана. Ален Ле Леап өөлэдэнь эрхэнүүдэй түлөө, эб найрамдалай ба национальна бээ даанхай байдалай түлөө Франциин ажалшадтай тэмсэл тухай хэлэнэ. Тэрэ хадаа XI съездын хүдэлмэришэд амжалтанууды хусөөд, советскэ профсоюзудай хүндэлэлдэ, Франциин ба Советскэ Союзай ажалшадтай хани барисанай хүндэлэлдэ юрөөл табана.

Түмэр замтай транспортн хүдэлмэришэдтэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ Е. Т. Чердынченко үгэ хэлэнэ. Тэрэ хадаа түмэр замтай хүдэлмэришэд хайжаруулха гэгшэн зорилго парти, правительство табга гэжэ хэлэнэ. Наяхан Кремльда болон түмэр замтай транспортн хүдэлмэришэдтэй эдбхитэдэй Бүхэ-союзна зүблэһэн энэ асуудалда зориулагдан байгаа. Мүнөө үелэ ажалай бүтээсые дээшлүүлхын, түмэр замтай хүдэлмэришэ хайжаруулхын түлөө, ашаа зөөлгын гүрэнэй түсэбые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэ-

хын түлөө мүрысөөн булад магистральнууд дээгүүр шэнэ хусэтэйгөөр дэлгэржэ байна.

Гэхэтэй хамта, социалистическэ мүрысөөе ёһо тэлыгээр, албан койкоор хүтэлбэрилдэг ушарнууд үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Түмэр замтай профсоюзна организацинууд эрхын мажнэстнуудай, позданууды бүридүүлшгээдэй, диспетчерүүдэй ажалдай ашагтай найн байһанаа хэрүүлнэ түрүү методууды мартажарһан байна. ВЦСПС-эй үйлдэбэрин-нигтын хүдэлмэришын тавар хадаа социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгээ хайжаруулха хэрэгтэнэ профсоюзна организацинуудта эмхио туһаламжа зориулагдана. ВЦСПС-эй ёһо тэлыгээр үнэргэгдэжэ, мүрысөөнэй дүнгүүды гаргалгын журиые дахинаа хаража үзэхэ, энэ талаар профсоюзудай Центральна Комитетүүдтэ эхэ эрхэ үгэхэ шуухала гэжэ оратор хэлээ.

Профсоюзудай спортивна обшествонуудай хүдэлмэриш тухай спортын габьялата мастер Л. М. Селихова съезддэ хөөржэхэ үгөө. Манай орон дотор физкультурна хүдэлмэришэд жэлдэ хүн зон удаан олоороо хабадана. Спортсменүүдэй мэрэгжэл шадабарн дээшлэнэ. Гэхэтэй хамта, олон ажалшад спортын эрхилгээтэй үсөөл хабаадуулагдагуй. Энэ талаар профсоюзна организацинууд эмхидхэлгэ зэмээгэй. Энэ съезд дээрэ үгэ хэлэһэн профсоюзудай ЦК-нуудай түрүүлэгшээрэй нэгэниинь физкультурна хэрэг тухай гансашы үгэ хэлээгүй. ВЦСПС-эй физкультура ба спортын тавар ошествонуудай хүдэлмэришын шийжэлгэ үзэһэнгүй, спортын хүгжэлгы түсэбэлдэ ёһо тэлыгээр хэлэнэ.

Чехословакиин профсоюзудай Центральна Советэй нэгдэхон секретарь Йозеф Теслада үгэ үгтэнэ, тэрэниинь делегатууд ба айлшад халуунаар угтана.

Профсоюзна нэгдэлмэл организацин дотор нэгдүүлэгдэһэн манай оройной ажалшад,— гэжэ тэрэ хэлэнэ, — шэнэ ажабайдал байгуулха талаар манай хүдэлмэришэд үзүүлжэ байһан эхэ туһаламжын түлөө советскэ ардад халуу баясхангы тавай съездээр дамжуулан хүргэхыемни намда даалгаһан байна.

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдтэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ Г. И. Петелин гүрэнэй аппаратдай ажал-ябуулгы хайжаруулха хүдэлмэришэд профсоюзай хабаадалга тухай хэлээ.

Профсоюзай ЦК үлүүлгүн РСФСР-эй, Узбекскэ, Азербайжанска ССР-үүдэй судэбэн оргонуудта, РСФСР-эй Социальна халгалгын министрествод ажалшадһаа оройно гомодолнууд болон мэдүүлгүнүды хаража шийдэхэ хүдэлмэришын байдалые шалгажа үзэһэн байна.

Сельскэ Советүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргалгын условинууды баталалгада нэгдэхон журам тогтоохынь, энэ хэрэгтэ профсоюзна организацинуудай болон профсоюзудай Советүүдэй үүргэ ба нуурине тодорхойлгыне ВЦСПС-ые хэдэн дахин гүйлгэ байгааг гэжэ саашан нүхэр Петелин хэлэнэ. Манай дуралхалууды оперативнаар, түргэнээр хэрэгжэ үзэхын орондо ВЦСПС-эй үйлдэбэрин-нигтын хүдэлмэришын тавары даагша нүхэр Силиунов тэдэниинь хаража үзэлгы хойшо луулжал байдаг, тэдэниинь шийдхэлдэ албан хойрог ёһоор наад тойбо татадаг байна.

Съездын делегатууд Италянскэ Ажалай Бүгэдэнигтын конференциин амаршалгы эхэ анхалартайгаар шагтана. Уласхоорондын налага нэгдэлгын принцинууд үнэн гэжэ байдаг Италиин ажалшад, гэжэ амаршалга дотор хэлэцэнэ, эб найрамдалай түлөө уласхоорондын хүдэлмэришэд, бүхы ардуудай национальна бээ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ хабаада.

Индо-Хитадай асуудалыг зүбшэн хэлсэлгэ тушаа Женевскэ зүблөөн дээрэ 1954 оной июнийн 8-да СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. МОЛОТОВОЙ хэнэн мэдүүлгэ

(Түгсэхэл)

публикн сэрэгүүдэй дунда гад ондо байлалыг харнабди. Вьетнамовесууднаа ондоо хэньшэ тэрэнэй сэрэгүүдэй дунда байхагүй. Эдэ сэрэгүүдэй дунда гадаадын хүнүүдэй байн тухай абна шэмээ гарааха гэһэн бүхэ нэдэлгэнүүдэй хуцаг хурмаг байлалын бүтэдэе готорхойгоор харагдана. Энэ хэнэй талада вьетнамска арадай байн тухай гэршлэлгүй аа? Национальносүдөөрэлтын хүдлөөнэй удашанарыс багдааха гэһэн нэдэлгэнүүд гинмэрхүү баримтануудта бута солгдоно.

Нүүдэй үеи ондоо жэшэ абиад үэйт.

Тон няхан, майда, Бао Дайн правительство өөрынгөө сэрэгүүдыг бошорхуулын тула вьетнамовесуудыг элсүүлбэ. Энэ хэрэгтэй юугээр үүрэншэ таанар мэдэнэ. Армада татагдаһан хүнүүдэй оройдоо 10 процентий мобилизацияр эрбэ. 80 процентий баодеска правительство армия ошохо дургүйтэй байна. Хоёр үдэрй урда тэе ангилыска «Обсервер» газетэд толиололоһон нэг мэдээсэл тухайдашыс Фидуллада болохо. Энэ мэдээсэлэй ёһоор, Бао Дайн вьетнамска арми сэрэгтэй шэнээр татаглын үнэһөөр абжа байһанаа бүрн олон хүнүүдыг мүнөө гэһэн, энэи зуугадын ба элбхитэйгээр эсэргүүцэлтэн үндсөөр тохолодоно. Бао Дайн мүнөөнэй засагаридай талада Вьетнамай арадай байхагүй тухай, өөрынгөө демократическа республикыска үндэсхитэйгээр дэмжэжэ, таг ондоо замаар вьетнамска арадай явһан тухай мүнөөдэрэй эб баримтанууд гэршлэлгүй аа?

Нимэ условие Индо-Хитада колониальна дай үргэлжэлүүлхэ гэһэн ямар удхатайб? Тэрэ хада Франциин ба Индо-Хитадай арадуудай хоорондох үргэлжөөс үлэм гүнзгүрүүлэ гэхээ ондоо ямаршыс удхатай байжа шадахагүй юм.

Гэхэ зуура, Вьетнамай Демократическа Республикн правительство мэдүүлгэнүүд, мүн Франциин правительство мэдүүлгэнүүд Франциин ба Вьетнамай хоорондох, мүн Франциин ба Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдэй хоорондох харилсаануудыс шиндэхын тула үгээс ойлголсохо арадай байн тухай гэршлэл. Индо-Хитадай гүрэнүүдэй бээ даанхай байдалыс тогтоохо гэжэ Франциин правительствон үнэхөөрөө эрмэлзэһэн байгаа наан, мүнөөнэй услове Индо-Хитада дай үргэлжэлүүлхэ үндэһэ баримтанууд үгы байна, ушарын эдэ харилсаануудыс хани барисаанай ёһоор шиндэхэ шуудал арга хүчээсэлүүд би болгодоо. Хоёр талада хүндтэй условинууд дээрэ энэ шиндэхын мүнөө туйлаха арадай болобо. Ямаршыс шпарты, Индо-Хитада дай үргэлжэлүүлхэ хада Франциин национальна интересүүдтэ шуудал юм гэжэ хэньшэ харууджа шадахагүй. Нарин энэ асуудалаар вьетнамска арадай бодото түлөөлэгшдэй хөөрлөө хэжэ ябадалаа асарха гү, али зайсаха ябадал Франциин национальна интересүүдтэ зүрхшээл гэжэ этгэнхэй байнаби.

Вьетнама ба Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдтэ дотоодын политическэ байдалыс гуримшуудта тэршшэлэн шуудал удашанартай юм.

Вьетнамада дотоодын политическэ гуримшуудта тухай асуудалаар Бао Дайн түлөөлөгшын голмодыс этгэ шпартан байнаби. Бао Дайн правительство Вьетнамай территория дээрэ сүлөөтэ хуналта хэжэ тухай тэршшэлэн хэлтэжэ болотой. Гэбшье, тэрэнэй дуралхалтудай ёһоор, Бао Дайн мүнөөнэй засагыс тэмжэжэ ябадал хангаха хуналтыс эб иматта таатай болоһон сагта хэжэ болоно. Бао Дайн отог хүндтэй болоһонш шитэлэ мэтэжэжэ баримта мүн. Унш хэрэг дээрэ бүтээнштын хуналта тинмэ засагта

хэрэгтэй юм. Хуналта хада тэрэндэ аюултай байна. Тинмэ засаг арада бэшэ, харин гадаадын хүснүүдтэ түшгэлэнэ.

Энэнтэй кашарамдуулан, Бао Дайн правительство тухай 1954 оной мартын 5-да Франциин национальна сүлганада Францууска нэрэ хүндэтэ ажал-ябуулагша Э. Даладэ гэһын шигэжэ хэлэһэн тухай хануудхада наад болохогүй:

«Энэ правительство арад этгэнхэй. Энэниие ямар баримта харууджа гэхэдэ, тус правительство хада, жэшээхэдэ, 250 мянгаһаа 300 мянга хүрээр хүн зонгой Гуэ мэтын райондо муншшальна ба провинциальна хуналтын картатуре мэт хэжэ шадаһан байна. Голсочааха эрхэ оройдоо 7—8 мянга хүнүүдтэ үгтэһэн байгаа. Тэдэ, тэдэньшэ дээрэ зэргэтэ Бао Дайн канцлалдуудта голосоо үгөөгүй».

Энэнтэй кашарамдуулан, «Спектейтор» гэжэ англиска журналиальна шигэжэ бэйһэн тухай дурлахамши: «Мүнөөнэй шагада, Вьетнамада сүлөөтэ хуналта хада Бао Дайн Хо Ши Минэй ялха ялалтада хүргэхын лабай».

Нюныи Эда «Франс-Обсерватер» журналай хэлэһэн үгэнүүд хада дээрэ дурсагтайн зүйдэ муу бэшэ тайлбарта болобо. Вьетнамада мүнөөнэй байдал тэрэн соош шигэжэ эсэргэнэ:

«Коррупцида эсэ табиха, аграрна реформо хэжэ, ажалтай кодекс бэлдүүлхэ гэхэ мэтээр дотоодын политикын талаар хэлэн найдуулагша Бао Дайн дүршээгүй байһаншье, тэрэндэ тайсан харшаар хандалыс улам шаша болгобо. Хүдэмэриншээр ажабайдалтай хэмжээн 1939 онойхитэй сасуулахда 60 процент доршоо оробо. Хэблэлдэ би болгодоһон пензура хэжэ хэблээһэнгүй бүрн муухай байна».

Дурсагтайн үгдээсэлүүдтэй тоос олон дихин арбаадажа болохо юм. Францууска сэрэгүүдээр эзлэгдэ

һэн, Вьетнамай территория дээрхн дотоодын политическэ байдал туйлай хүндэ байна, ушарын мүнөөнэй правительство арадай холбоо барисаагүй ба тэрэнэй интересүүдыс зааханшыс харуулангүй гэжэ энэ мэдээсэлүүд гэршлэнэ. Сүлөөтэ хуналта хэжэ тухай Вьетнамай Демократическа Республикн табинан дуралхалтын Вьетнамадаи политическэ ба экономическа байдалыс үнэхөөрөө найжаруулжа ябадалда ялангаа шуудал болоно. Вьетнамай бээ бээсэлгүй байн тухай США-тэй гүрэнэй секретариин хая хэһэн мэдүүлгэ ба Индо-Хитада сүлөөтэ хуналта үнэргэлэдэ тэрэнэй дургүйгөөр хандалта хада Вьетнама ба Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдтэ дотоодын политическэ байдал гуримшуудыс эрмэлзэһэн тухай гэршлэлгүй. Гэбшье, бүтээнштын сүлөөтэ хуналтын үндсөөр бүхэ Вьетнамада ошнэ, демократическа правительствын байгуулхын тула ямар сүлөөтэ хуналта хэжэ гэһэн вьетнамска арадай эрлэдэ харюу үгэхэ ябадалаа Женевскэ зүблөөн зайсаха ёһогүй. Женевскэ зүблөөн энэ асуудалаар дургүй байжа шадахагүй. Гэбшье, Вьетнама ба Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдтэ сүлөөтэ хуналта хэжэ ябадалда өөршөөр хандалта тухай мэдүүлгэ ёһогүй Франциин правительство энэи нэн түрүүн хамардана.

Сүлөөтэ хуналтыс үнэргэлтэ доторхой услове сахихыс эрлэдэ байһаншье, мэдээжэ. Бүтээнштын сүлөөтэ хуналта бэлдэхэ ба үнэргэлтэ үлэм энэ хэрэгтэ вьетнамска арадай өөрынгөө тарта абжа, партиотическа партиудай бүтээнштын ба шитын организационудай сүлөө хангаха хэрэгтэй болоно. Энэ хада Вьетнамай нэгдэлэс хэрэгтэ эрхм ба үнэхөөрөө найдагтай зам нэрэхэ байгаа. Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдтэ зохио хэмжээ-ябуулануудыс бэлдүүлхэ шуудал. Сүлөөтэ хуналта хэжэ

урда тэе гадаадын бүхэ сэрэгүүд Индо-Хитадай гүрэнүүдэй территориягоо гаргагдаха ёһотой. Энэ хада зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэлгэжэ байгаа сэрэгтэй асуудалуудыс ёһотойгоор шиндэхэ эрлэтэ табина.

Советскэ делегаци Индо-Хитадай бүхэ гурбан гурэн тушаа шиндэхэдэ ёһотой политическэ гол асуудалууд тухай хануудлыс шуудалда тоолоно. Индо-Хитадай арадуудай сүлөөтэй ба национальна бээ даанхай байдалай принципүүдыс бодото дээрэн мэдэрэлгын үндсөөр Франциин ба Индо-Хитадай гурбан гүрэнэй хоорондо шэнэ харилсаануудыс тогтоохо тухай асуудал энэнтэй нэн түрүүн хамардана. Вьетнама ба Индо-Хитадай бусад гүрэнүүдтэ сүлөөтэ хуналта хэжэ тухай асуудал тэршшэлэн энэнтэй хамардана. Тэрэ хуналта хада энэ гүрэнүүдэй нэгдэлэс гүрөөр хэрэгтэ ба нэрэ хүндэтэ демократическа правительствонуудыс байгуулжа арга олгохо байгаа. Индо-Хитада бата бэхн, найдамтай эб найрамдалыс хэрэгтэ ябадал хангалыс хүсэһэн байгаа наа, биднээр энэ асуудалуудыс шиндэхнгүй орхихо шадахагүй байнаби.

Сэрэгтэй удагтай асуудалуудтаар талануудай хоорондо шүүд сэхэ холбоо мүнөө Женевскэ тогтоогдоо. Ная манай бүтэдөөрөө мэдэрлэнэй ёһоор, тэндэ байранда. Индо-Хитада энэ холбоо бэлдүүлхэ шуудал. Энэ сэхэ хэлсэлгүүдэй дүнгүүдыс зүблөөн дээрэ хаража үзэхэ ёһотойби.

Энэнтэй хажуугаар, Индо-Хитадай бүхэ гүрэнүүдтэ сэхэ хэрэгтэй эб найрамдалыс тогтоохын тула шиндэхгүлхэ политическэ шуудал асуудалуудыс зүбшэн хэлсэлгэ ёһотой байна. Талануудай хоорондо сэхэ холбоо тогтооло хада политическэ асуудалуудыс шиндэхгүлхэ энэ удашанартай байһан ойлгосотой.

Зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэлгэ

жэ байгаа сэрэгтэй асуудалуудыс хаража үзэхэһөө гадна, советскэ делегаци нимэ юумыс шуудал тоолоно гэбэл:

1. Индо-Хитада би болдо байдалтай кашарамдуулан шиг хэлдэхэ ёһотой политическэ асуудалуудыс саашадан хойшоо ланггүйгөөр хаража үзэхэ. Энэи принцип биднээр хада сэрэгтэй политическэ асуудалуудта эсэргэлдэһэн засагшинуудай элбхитын тулада сэрэгтэй ба политическэ асуудалуудыс зэргэсүүлэн хариуримыс баталан абжа ёһотойби.

2. Индо-Хитадай гурбан гүрэнүдэ бүрн эрхэ ба бээ даанхай байдалыс олгохо, энэ гүрэнүүдтэ бүтээнштын сүлөөтэ хуналта хэжэ мүн гадаадын бүхэ сэрэгтэй Индо-Хитадай территориягоо гарха ябадалта хамартай асуудалуудыс түрүүшын элбхитэй хэрэгтэ үзэхэ.

3. Политическэ асуудалуудыс зүбшэн хэлсэлгын тула хоёр тала түлөөлөгшдэй хоорондо сэхэ холбоо тогтооло хангаха, энэи найрамдалтай байжа ба энэ асуудалуудтаар зохио хэлсэлгэ арга боломжыс хүндэхэ байна.

Советскэ делегаци сэрэгтэй, политическэ асуудалуудыс түрөөр хаража үзэлгэдэ аян болоһон тухайныс эрмэлзэнэ. Женевскэ зүблөөндэ хамарданыс бүхэ хүн түлөөнш хаража үзэлгын урда наа яохыс эрмэлзэхэ юм гэһэн найдаһонд, ушарын, Индо-Хитада бата бэхн ба найдамтай эб найрамдалыс хэрэгтэ энэнтэйс эрдыхаха байна.

Мүнөөдэр биднээр францууска делегациин толгойлошын мэдүүлгэ шпартанбай. Женевскэ зүблөөн найрамдалда ошохо замаар тэрэн гүрэнүүдыс туйлан гэжэ тэрэн соош хэлэгдэнэ. Энэнтэй францууска делегациин саашанай алхамтэй ямар хэмжээгээр таараха байһана энэ мэдүүлгын удашанарын дүлдыха юм.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевскэ зүблөөн

ЖЕНЕВА, июнийн 8. (ТАСС-эй тухай корр.). Индо-Хитадай асуудалыс зүбшэн хэлсэлгэдэ хамарданыс нийн делегациин хэтэ хэлэн хамал засагшинуудыс хэлбэйлэй гүлээр, мүнөөдэр гүдэнэй пещарна засадын болоо. А. Иден түрүүнүдээр шууга.

Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Ж. Бидо түрүүлжэ үгэ хэлэхэ зуура, Индо-Хитадай асуудалаар бара соо үргэлжэлэн дискуссин дун гаргаха хүсэлтэй байһан тухайга мэдүүлэхэ. Энэ дискусс бишын ямар юумэндэ хүргөө гэжэ хаража үзэхэ, зүбшэнэй пунктнуудта доторхойлохо, шиндэхгүлхэи проблемэнүүд тухай хануудла, тэрэнэй эгээн шуудалуудыс тусгаарлан илгана сэг тулаа гэжэ тэрэ хэлтэ. Гэбшье, Бидо саашан хэлэхэдэ дискуссин дүнгүүд тухай зүбсэлгэдэ хүсэд үгөөгүй.

Жэшээхэдэ, Индо-Хитадай асуудалыс хаража үзэлгэдэ хэн хабаадаха ёһотой гэһэн асуудалыс зүбшэн хэлсэлгэ тухай хэлэхэ зуура, зүблөөндэ Кхмертэй ба Патет-Лаотой демократическа правительствонуудай түлөөлөгшдыс хамарданыс абадалыс хэдэ хэдэн делегацинудай, тэрэ тоодо Франциин делегациин хануудан, Индо-Хитадай эдэ хоёр гүрэнүүдэй арадуудай ханамжыс зүблөөн дээрэ шагнаха арга боломжой олгоогүй байһан баримта тухай хэлэнгүй гараа. Францууска колониаторнуудта эсэргүүсэлтэ хоёр арадай национальносүдөөрэлтын тэмсэлт хэжэ байһан баримтыс асарһан өөрынгөө ямаршыс үнэһлэгүй хараа болодыс багдааха зуура, Кхмертэй ба Патет-Лаотой арадуудай интересүүдыс саашадан хараада абахгүйгөөр ханамжалжа байһанаа Бидо харуулан байна.

Гэхэ зуура, бүхэ Индо-Хитада дотор сэрэгтэй ябуулыс зогиохо тухай асуудалыс нэгэн доро хаража үзэлгэ таатай гэжэ тэрэ мэдэрлэн байна. Индо-Хитада сэрэгтэй ябуулануудыс нитэ дээрэн ба нэгэн доро зогиохо принцип зүблөөндэ хамарданыс булгадаа мүнөө дэмжэнэ гэжэ мэдүүлэхэ зуура, Индо-Хитадай бүхэ территория дээрэ сэрэгтэй ябуулануудыс нэгэн доро зогиохо принципыс францууска делегациин удаан саг соо буруушаажа байһан тухай хэлэнгүй гараа. Дайлагдаша хоёр талын сэрэгтэй түлөөлөгшдэй хоорондо холбоо барисаанай тогтоогдоһон ябадалыс зүблөөнэй амжалтан болоно гэжэ Бидо мүн мэдэрлэн байна. Эдэ сэрэгтэй хэлсэлгүүд урагшатайгаар хэлдэжэ, сэрэгтэй ябуулануудай болоулагданаһан гүлээр сэрэгүүдыс ямар газарта байрадууд тухай асуудалыс шиндэхгүлхэ хүрэхэ бээ гэжэ найтаржа байһан тухайга тэрэ хэлтэ. Гэхэ зуура, байра дээрэн хоёр талын командованиин түлөөлөгшдэй хоорондо холбоо байуулжа тухай францууска талын ямаршыс хэмжээ абажгүй тухай, тини энэ асуудалаар майн 29-тэ зүблөөнэй гарганаһан шиндэхбэриис дүргээгүй байһан тухай асуудалыс тэрэ алгасан гаргана байна.

Ямар бэ даа тинмэ ретугарна бэшэ сэрэгтэй частнуудай бүү эбсөөр хуряаха тухай өөрынгөө үндэһгүй дуралхалыс Бидо оруулан байна.

Вьетнама сэрэгтэй ябуулануудай болоулагданаһан гүлээр харин гүрэнүүдэй сэрэгүүдыс ба харин бүү эбсөөрүүдыс оруулгыс зогиохо тухай асуудал тушаа хэлэхэ зуура, энэнтэй тулада Вьетнамай бүхэ хуурай газартай ба далайн хүлээндэ дээрэ шанта хиналта тогтоохо шуудалыс Бидо мэдэрэхэ. Гэбшье, Кхмертэй ба Патет-Лаодо мүн энэ шанта хиналта тогтоохо тухай нэгэшыс үгэ тэрэ хэлээгүй. Тиндэхэ, Вьетнам дотор сэрэгтэй үндэһбэрлэгдэ хиналта тогтоохо тухай асуудал табиха, тэрэ хамал Вьетнамай Демократическа Республикаын экономикодо үнэһлөө харин хиналта тогтоохыс ба нэрэ асуудалыс үтөөдэ асуудалаар нэгэшыс оролдон байна.

Индо-Хитада сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо тухай условинуудыс түрүүлгын хойноһоо ажалалта хэжэ талаар бүхэ гол үүрэнүүдыс уласхоорондын комисси бэлдэһэн абжа, тиндэхэ хоёр талын түлөөлөгшдөө бүридлэн холимот комисси уласхоорондын комиссин мэдэлдэ байтаг эбсөөр болохо ёһотой гэжэ Бидо дахин багдах хэлэһэн байна.

Уласхоорондын нейтралын комисси, тэрэнэтэн холимот комисси арсалдаһан тараһан ушарта Женевскэ зүблөөндэ хабаадажа байһан гүрэнүүдтэ хандаха ёһотой гэжэ Хитадай Арадай Республикн делегациин оруулан дуралхалыс зүбшөөжэ байһан тухайга Бидо хэлтэ. Юб гэхэдэ, францууска дуралхалтай ёһоор Индо-Хитада дайнай ябуулануудыс зогиохо тухай хэлсэлгэ үүргэлдэхэ байныс тэдэ гүрэнүүд найдуулжа ёһотой юм. Тиндэхэ хамта найдуулга үгтэһэн оруууд асуудалуудыс шиндэхгүлхэ үгтэс ойлголсохо принциптэ үндэһлэхэ ёһогүй гэжэ тэрэ мэдүүлэхэ.

Францууска делегациин ханамжын ёһоор эб найрамдал хангаха замда зүблөөн зарим үр дүн туйлаа гэжэ үншөөн гүлгэхэ дээрэ Бидо мэдүүлэхэ. Гэбшье, сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо хэлсэлгэ тушаа Индо-Хитадай Арадай Республикн делегациин дуралхалын принципүүд зүблөөн дээрэ нэгэн хангаар абтаа гэжэ тоолохо арадайгүй.

Дээрэ дурсагтайн асуудалуудтаар өөрынгөө хараа болодыс хэлтэхэ зуура, зүблөөндэ хабаадаһан ябадал францууска делегациин үгсэлтэй үр дүн болоно гэжэ хэблээһэнээр ушар байдалыс харуулжа гэжэ Бидо ямаршыс үндэһгүйгөөр оролтоһон байна. Францууска делегациин нимэ хэдэлэ юумтэ гаргаб гэжэдэ, Франциин национальна сүлгана дээрэ Индо-Хитадай асуудалыс, тинишээ Женевскэ зүблөөн дээрэ францууска делегациин баримталһан хараа бодол ба ябууланууд тухай асуудалыс зүбшэн хэлсэлгэ эхлэхэ байна гэжэ испелескэ тушаалта шюрууд тэмдэглэнэ.

Ушарын, Вьетнамай Демократическа Республикн делегациин толгойлошо Фам Ван Донг үгэ абба. Зүблөөнэй хүдлэмэрин мүнөөнэй шата тэрэ энэ хэдэлэн хүсэлтэ оролдоһонудай дүнгүүдыс гаргажа, ямар хэлсэлгэ туйлагдаад байныс бүрдхэн, сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо тухай хэлсэлгэ баталха замаар урагшатай иерспективүүдыс тодорхойлобо тухайтай байжа һэн, энэ хада Индо-Хитада удаан сагай ба бата бэхн эб найрамдал тогтоохо ябадалта түрүүшын шата болохо үгэхэ һэн гэжэ тэрэ хэлтэ.

Зүблөөн дээрэ оруулагданаһан эдэ дуралхалуудыс асуудал хэньшэхэ зуура, Вьетнамай Демократическа Республикн делегациин дуралхалууд сэрэгтэй, мүн политическэшыс проблемэнүүдыс гуримшуулан Индо-Хитада эб найрамдал тогтоолодо шпгүүлэгдэнхэй гэжэ Фам Ван Донг тэмдэглэхэ. Бидогтэй тусэ хада иматгал сэрэгтэй тусэб байһан тулада Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохо тухай асуудалтай политическэ удашанарыс зориюута хэрэгсэлгүүтэй. Зарим делегацинуд Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохо тухай асуудалыс бүхэн дээрэн конференциин зүбшэн хэлсэлгыс хүсэлгүүтэй, харин Вьетнам тухай асуудалыс, Кхмер ба Патет-Лао тухай асуудалуудтаа тусгаарлахыс эрлэдэ байна гэжэ Фам Ван Донг тэмдэглэхэ. Нимэ дуралхалуудта эдэ делегацинудай бодото, ханамжа

шпартануудыс тон эли болгоно гэжэ Фам Ван Донг харуулаа. Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохыс буруушааһанай зүйһөө нүүдэй үлэм гарга данан элбэ түрэлэй мэтэ голмодныс элбэхэхэ зуура, Индо-Хитада, Францияда, Зүүн-Урда Азида ба Женевскэ ябуулан хэжэ байһан ба найрамдалтай хүсэлтэ, эдэ мэтэ тохонүүдыс буруушуулжа шадалтай гэжэ тэрэ мэдүүлэхэ. Хитадай Арадай Республикн дуралхалууд соо табигдэн сэрэгтэй асуудалуудыс хаража үзэлгэ үргэлжэлүүлхыс, тэршшэлэн политическэ асуудалуудыс хаража үзэлгэ дары эхлэхыс Фам Ван Донг дуралдаа.

Фам Ван Донгийн нүүдээр Камбоджын түлөөлөгшын хэлтэһэн үгэ хада бүхэ арадуудай национальна эрхыс мэдэрэхэ ябадалта үндэһлэхэ Индо-Хитада эб найрамдал тогтоохыс Камбоджын правительствын ба тэрэнэй үмөөргшдэй оройдоошэ хүсэлгүүтэй байһыншэ гэршлэхэ, Камбоджын халаа өөрынгөө гүсэлэс үмөөрлэн «баримталгалинуудыс» дурдажа зүблөөнэй сэхэ сэгшэс эзлэһэн байна. Тэрэ тусыншье ямар удхатайб гэжэдэ, өөрынгөө сүлөөлхын түлөө тэмсэжэ байһан Кхмертэй арадай национальносүдөөрэлтын хүснүүдыс Вьетнамай Демократическа Республикн зүйһөө «дотолоһон орохо хүснүүдтэ гэжэ сонсоһонд, арадай-сүдөөрэлтын хүснүүдтэй эбсэгыс хуряаха ба Камбоджынскэ маршотетонэй правительствын засагыс Кхмертэй бүхэ территория дээрэ дэлгэрүүлхэ ябадал болоно. Дайнай ябуулануудай зогиоһондой нүүдээр Камбоджын правительство хатаа харин гүрэнүүдтэй бүү эбсөөр ба харин сэрэгтэй алба хэлсэлгыс асарха эрхэтэй байха ёһотой гэжэ мэдүүлэн тэрэнэй делегаци өөрынгөө бодото шаашалгыс элрхэйлжэрһэн байна. Ондогоор хэлбэл, Камбоджын маршотетонэй правительствын хатаа Индо-Хитадай арадуудай демократическа хүснүүдтэ эсэргүү сэрэгтэй ябуулануудыс үргэлжэлтэ хэрэгтэ өөрынгөө ээлжэ байһан территорияс болгохыс асархагүй байна.

СССР-эй делегациин толгойлошо В. М. Молотовтэй мэдүүлгыс зүблөөндэ хабаадаһан эхэ анхаралтайгаар шагнаа. Индо-Хитадай асуудалыс эбэй ёһоор гуримшуулжа талаар Женевскэ зүблөөн дээрэ зарим һайн үр дүн туйлагдаха болохо байһан дүнгүүдтэй зарим гүрэнүүдтэй агресивн шюруудтай дунда сошорлодо гарана гэжэ тэрэ хэлтэ.

лэхэ зуура, Индо-Хитада сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо ба эб найрамдал тогтоохо талаар Женевскэ зүблөөндэ даалгагдажа байһан бүхэ хариуошлыс ошо тэмдэглэһэн байна. Сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо тухай асуудалыс дайн байдалыс саашадан үргэлжэлүүлхэ, магад тэрэншье үргэлжэхэ, богинохон болзорой хамбаа абалта бэхэ, харин бата бэхн эб найрамдал тогтоохо ябадал болоно гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Тинишээ Женевскэ зүблөөн дээрэ сэрэгтэй, мүн политическэшыс асуудалуудыс хаража үзэлгэ шуудал гэжэ СССР-эй делегациин тооложо байһан тухай Молотов заагаа.

Нүүдэй дүрбэн неделын турша соо сэрэгтэй асуудалуудыс хаража үзэлгөө зарим дүнгүүдыс гаргаха зуура, В. М. Молотов хада ямар асуудалуудтаар зүблөөндэ хабаадаһанай хараа бодолуудай ойртоһоныс харуулан байна. Ушарын, советскэ делегациин толгойлошо хада делегацинудай хоорондо ямар асуудалуудтаар алгасалдаһанудай гарадаг байныс харуулжа зуура, энэ асуудалуудтаар хэлтэһэн хараа бодолуудыс шпгэхэ-лээд, тэдэныс шиндэхэ зам заажа үлэм байна.

СССР-эй делегациин толгойлошо хада Индо-Хитадай бүхэ гурбан гүрэнүүдтэ хамартай ба шпгэхэ хэлсэлгэ ёһотой гол политическэ асуудалуудыс хануудла зуура, политическэ асуудалуудыс шпгэхын тулада хоёр талын хоорондо сэхэ харилсаа холбоо байгуулга тон шуудал удашанартай гэжэ заагаа. Ямар политическэ асуудалуудыс түрүүшын ээлжэнтэ хаража үзэхэ шуудал байныс, тэршшэлэн энэ асуудалуудыс хаража үзэхэ гурмуудыс зааһан дуралхал В. М. Молотов оруулаа.

Индо-Хитадай асуудалыс зүбшэн хэлсэлгэ зуура, зүблөөн зарим амжалтануудыс туйлаа, зүбөөр тус тус проблемэнүүдээр бана зэргын арсалданууд гарана, хэрбээ эдэ проблемэнүүдыс зүблөөн шиндэхэ шадаагүй наа, тэрэ өөрынгөө зорилгыс дүргээшэ шадахагүй байна гэжэ англиска делегациин толгойлошо А. Иден мэдүүлэхэ.

Энэ орон дотор сэрэгтэй ябуулануудыс зогиохо условинуудыс Вьетнамадаи хоёр командованиин түлөөлөгшдэй зүбшэхэ тухай майн 29-тэ туйлагдаһан хэлсэлгэн хада шуудал алхам боложо үгөө гэжэ Иден тэмдэглэхэ. Эдэ хэлсэлгүүд Женевскэ эхлэнхэй гэжэ тэмдэглэхэ.

лэхэ зуура, тус хэлсэлгүүдтэ үдэн удахагүй гаража, зүблөөн үзэмжэдэ һайшаан дуралхалта бээ гэжэ найтаржа байһанаа Бидо мэдүүлхын байна. Гэбшье, бүр Индо-Хитада сэрэгтэй ябуулануудыс нэгэн доро зогиохо ябадалта абан Лаос ба Камбоджын проблемэнүүдыс зүблөөн хаража үзэхэ ёһотой гэжэ Иден заагаа. Ушарын, Лаос ба Камбоджын тэршшэлэн Вьетнамада харин кампониальна эзэмдэгдэдэ эсэргүү шпгөө национальносүдөөрэлтын тэмсэлтэй бодол байбашыс, Вьетнамай Демократическа Республикаын сэрэгтэй Лаос ба Камбоджодо добтлоһон дээрэншэ, тэндэ дайн болоо тус бодото баримтануудта тааралтайгүй баталмануудта Иден дагалдажа хэлэһэн байна.

Ажалалта хэжэ талаар уласхоорондын комиссиин составта Камбодо һайхан болоһон конференци премьер-министруудынш хамарданыс ороноудыс, тайлангарлан хамарданыс Иден, Пакстантаныс, Бирма, Индонезиис ба Цейлонис ороноу тэжэ Иден дуралдаа. Нимэ составтэй комисси үнш зүбөөр ажадаа ба хэлэ ябадалыс хангаха туйла габэртэйгээр тэрэ хэлэхэ зуралгэрэнэй үндэһлэхын тулада энэ табиг гүрэнүүдэй Вьетнамай Демократическа Республикатайшыс, энэ хэлсэлгын гүрэнүүдтэ элзгүүдтэй (тайлбарлан хэлбэл, Лаос ба Камбоджотой ба бодеска Вьетнамадэй) дипломатическа хаража тогтоогүй байһан баримтыс дуралхал комиссиин составта ороһон гүрэнүүд дундаа зариманайс элзгүүдтэй нэрэ талтай, гүрөөг зорионанайн түлөөтэ талгатайш шпгөөматическа харилсаагүй байһан баримтын энэ комиссиин өөрынш үрныс дүрэхэ ябадалта баад болохо ба нимэ комисси байгуулһангай, тэрэнэй нэгэн талын шпгөөтэй болохо байһан тухай Иден мэдүүлэхэ.

Мини ханамжын ёһоор уласхоорондын комиссиин состав тус асуудалай шиндэхгүлхэн хойно, тэрэнэй үүргэ ба байгуулгажа тус асуудалыс, тэршшэлэн найдуу үзэхэ тухай асуудалыс зүбшэн хэлсэлгэ болоно гэжэ үгыгөө түгээлгээ Иден мэдүүлэхэ.

Индо-Хитадай проблемэдэ дайтай политическэ асуудалуудтаа гүрэн зүбшэн хэлсэлгэ тухай дуралхалыс США-тэй түлөөлөгш Смит буруушаажа үгэ хэлтэ.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖНОВ.